

BOG

MED FORTÆLLINGEN GÅR JEG I DØDEN (/BOEGER/MED- FORTAELLINGEN-GAAR- JEG-I-DOEDEN-ESSAYS- OM-DEN-NYE- EUROPAEDISKE- ROMANKUNST)

Af Peter Nielsen (/forfattere/peter-nielsen) (2021)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?))

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-BASIS%3A38846663&FRAGMENT=CONTENT)
Log ind (/user/login?destination=/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-
essays-om-den-nye-europaediske-romankunst) for at anmelde

Facebook
([http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-essays-om-den-nye-europaediske-romankunst&title=Med fortællingen går jeg i døden](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-essays-om-den-nye-europaediske-romankunst&title=Med%20fortaellingen%20gaar%20jeg%20i%20doeden))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-essays-om-den-nye-europaediske-romankunst&status=Med fortællingen går jeg i døden+http://litteratursiden.dk/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-essays-om-den-nye-europaediske-romankunst](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-essays-om-den-nye-europaediske-romankunst&status=Med%20fortaellingen%20gaar%20jeg%20i%20doeden+http://litteratursiden.dk/boeger/med-fortaellingen-gaar-jeg-i-doeden-essays-om-den-nye-europaediske-romankunst))

Peter Nielsens velargumenterende og omsiggribende samling af essays om den nye europæiske romankunst er et både humanistisk og demokratisk projekt.

TAGS:

FORFATTERE (/TAXONOMY/TERM/13763)

LITTERATUR (/TAXONOMY/TERM/6448)

LITTERATURHISTORIE (/TAXONOMY/TERM/6458)

ROMANER (/TAXONOMY/TERM/8968)

ANMELDELSE

09 apr.21

(/users/kamilla-ane-petersen)

Af Kamilla Ane Petersen (/users/kamilla-ane-petersen)

Peter Nielsens velargumenterende og omsiggribende samling af essays om den nye europæiske romankunst er et både humanistisk og demokratisk projekt.

Informations litteraturredaktør Peter Nielsen har bedrevet et tankevækkende værk, der bærer titlen 'Med fortællingen går jeg i døden'. Værket består af i alt 14 essays, hvoraf det ene er et indledende essay, der sætter scenen. Det er også her, at cirklen påbegyndes, idet Nielsen begynder der, hvor han slutter: Hos den hviderussiske forfatter Svetlana Aleksijevitj (<https://litteratursiden.dk/forfattere/svetlana-aleksijevitj>), der i 2015 modtog Nobelprisen i litteratur. En pristildeling, der i sin tid var omdiskuteret, da Aleksijevitj skriver dokumentaristiske romaner. Hvordan kunne hun modtage Nobelprisen i litteratur?

Denne diskussion er interessant i forhold til Nielsens fremragende og grundige litteraturanalytiske værk, der netop stiller skarpt på, hvordan den europæiske roman over tid har ændret både form og indhold. Aleksijevitj bliver, ifølge Nielsen, med sin dokumentaristiske tilgang et godt eksempel på, hvordan den europæiske roman over tid gør op med konventionerne for på den måde at tildele os et sprog, så vi forstår de kriser Europa løbende har stået og står over for. Samtidig betoner denne fremhævelse af Aleksijevitj og hendes roman *Bøn for Tjernobyl* (<https://litteratursiden.dk/boeger/bon-tjernobyl>), der omhandler atomreaktorsprægningen i Tjernobyl, selve rammen omkring de 14 essays; et Europa i krise og forandring.

I bogens indledende essay møder man endvidere bogens antagelse: "*at litteratur, i særlig grad romanen, er den kunstform, hvor de store samfundsomvæltende begivenheder for alvor*

bliver forstået, og hvor de grundlæggende forudsætninger for disse skred i vores kultur og samfund bliver analyseret i dybden". Og denne antagelse og accepten af samme er væsentlig for ikke at sige altafgørende for læsningen af værket. Samtidig er selvsamme antagelse bogens akilleshæl.

Helt overordnet pendulerer Nielsen meget adræt mellem romanens udvikling og "*de store samfundsomvæltende begivenheder*". Hvordan skriver man eksempelvis litteratur efter Holocaust? Som læser bliver man taget ud på en rejse gennem hele 15 forfatterskaber og deres europæiske romaner. Der er ikke som sådan nogen overraskende forfatterskaber iblandt. Den nok mest overraskende roman i essaysamlingen er for mig Rachel Cusks Kudos.

(<https://litteratursiden.dk/index.php/boeger/kudos>) Men netop inddragelsen af dette værk, samt Pamuks Sne

(<https://litteratursiden.dk/boeger/sne-1>), gør Nielsens samling af essays til et inkluderende projekt. Her omfavnes også de værker, som ikke har affødt en Nobelpris i litteratur eller som ikke kun er blevet læst af en snæver læserskare. Derved er Nielsen også med til at forny vores forståelse af litteraturkritik som værende for flere frem for få.

Noget af det jeg fandt særligt interessant ved læsningen af Nielsens essays er hans øje for 1980'erne og 90'ernes opgør med det postmoderne samfunds afvikling af 'jeget' og overgangen til et totalitært 'vi'. Opgøret med denne afvikling af individet kan spores i Herta Müller og Ágota Kristófs romaner fra samme periode. Herefter følger en række romaner, hvor jeget i

eksempelvis Houllebecqs Underkastelse (<https://litteratursiden.dk/index.php/boeger/underkastelse>) ender i en blindgyde, men slipper ud i Cusks 'Kudos'.

Endvidere viser Nielsen, hvordan den europæiske roman giver os et fælles sprog. Og ved at lade romanerne være forståelsesrammer for Europas kriser og individerne, der undergår dem, gør Nielsen sit værk til et både demokratisk og humanistisk projekt.

For at vende tilbage til bogens antagelse, så tvivler jeg personligt ikke på, at litteraturen i særlig grad skaber en forståelse for "de store samfundsomvæltende begivenheder", men denne antagelse udfordres ikke gennem bogen. Med andre ord sammenligner Nielsen ikke med andre kunstformers evne til samme. Og han inddrager på ingen måde nye teknologier. Essaysamlingen får så at sige lov til at tale for sig selv.

Det er der selvfølgelig noget smukt og uforstyrret over, men argumenter står unægteligt stærkere, når modargumenter bliver inddraget. Det ændrer dog ikke på, at man efter endt læsning både er blevet meget klogere på den europæiske roman, Europas tidligere samt nuværende kriser og ikke mindst sig selv som europæer.